

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

5 listopada 2018 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu, Wydział XV Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Tomasz Józkowiak

Protokolant: prot. sąd. Katarzyna Janicka

po rozpoznaniu na rozprawie 26 października 2018 r., w P.

sprawy z powództwa E. M.

przeciwko (...) SA z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez powódkę

od wyroku Sądu Rejonowego w Złotowie z 22 marca 2018 r.

sygn. akt I C 1227/17:

1) oddala apelację,

2) zasądza od powódki na rzecz pozwanego 450 zł (czterysta pięćdziesiąt złotych) z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej.

/-/ SSO Tomasz Józkowiak

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 22 marca 2018 r. (sygn. akt I C 1227/17) Sąd Rejonowy w Złotowie w sprawie z powództwa E. M. przeciwko (...) SA z siedzibą w W. o zapłatę zasądził od pozwanego na rzecz powódki 25,48 zł tytułem skapitalizowanych odsetek wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 2 lutego 2018 r. do dnia zapłaty (pkt 1.), oddalił powództwo w pozostałej części (pkt 2.) i zasądził od powódki na rzecz pozwanego 900 zł z tytułu zwrotu kosztów procesu (pkt 3.).

Apelację od powyższego wyroku wniosła powódka, zaskarżając go w zakresie punktów 2. oraz 3. i zarzucając naruszenie:

1. art. 65 k.c. w zw. z § 24 ust. 2 ogólnych warunków ubezpieczenia autocasco poprzez błędną wykładnię oświadczeń woli polegającą na przyjęciu, że wycena uszkodzonego pojazdu przy uwzględnieniu wyników aukcji internetowej jest jedyną miarodajną metodą, podczas gdy powyższy przepis wprost nakazuje indywidualne uwzględnienie wartości pojazdu przed zdarzeniem, rozmiar uszkodzeń, stopień zużycia eksploatacyjnego pojazdu oraz sytuację rynkową w zakresie obrotu uszkodzonymi pojazdami,

2. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez błędną ocenę materiału dowodowego sprawy, polegającą na uznaniu, że wycena uszkodzonego pojazdu przy wykorzystaniu aukcji internetowej jest wiążąca, nawet w sytuacji, gdy pozwana powołując się na taką aukcję nie przedstawiła żadnych dowodów na fakt jej przeprowadzenia, przekazania

danych właściciela pojazdu firmie (...), a także dowodu wskazującego na fakt, że (...) poinformowała właściciela o przeprowadzonej aukcji i ofercie zakupu z danymi kupca w celu sfinalizowania transakcji.

Powołując się na przedstawione zarzuty powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa i zasądzenie od pozwanego na jej rzecz (...) z odsetkami od 8 września 2014 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniosł o jej oddalenie oraz o zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się bezzasadna.

Sąd okręgowy podziela ustalenia faktyczne i rozważania prawne sądu rejonowego.

Nie ma racji apelująca podnosząc, że sąd rejonowy naruszył przepis art. 65 k.c. w zw. z § 24 ust. 2 ogólnych warunków ubezpieczenia autocasco (o.w.u.). Zgodnie z powołanym przepisem o.w.u., wartość pozostałości pojazdu (...) SA określa indywidualnie, uwzględniając między innymi wartość pojazdu bezpośrednio przed zdarzeniem, rozmiar uszkodzeń, stopień zużycia eksploatacyjnego pojazdu lub jego części oraz sytuację rynkową w zakresie obrotu pojazdami uszkodzonymi. Treść tego postanowienia jest zasadniczo jasna i nie budzi wątpliwości interpretacyjnych. Sąd rejonowy nie dokonał przy tym wadliwej wykładni cytowanego postanowienia, a w konsekwencji nie naruszył przywołanego w apelacji art. 65 k.c. Dokonując ustalenia wartości pojazdu po szkodzie oparł się na ofercie zakupu przedstawionej na aukcji internetowej (k. 68). Oferta ta posłużyła również pozwanemu do określenia wartości pojazdu po szkodzie. Przepis § 24 ust. 2 o.w.u. nie wyklucza sięgania do takiej metody oszacowania wraku pojazdu.

Istotnym w rozpoznawanej sprawie jest natomiast, że powódka, fachowo reprezentowana – mimo że to na niej spoczywał w tym zakresie ciężar dowodu – nie zaoferowała innego dowodu, który podważyłoby wspomnianą ofertą lub pozwolił określić wartość wraku na inną kwotę. Odwoływanie się przez powódkę wyłącznie do sporządzonej na zlecenie pozwanego prywatnej wyceny (później zresztą zmodyfikowanej) nie było wystarczające. Określenie wartości pojazdu wymagało bowiem wiadomości specjalnych, a przez to – w toku postępowania sądowego – winno nastąpić na podstawie dowodu z opinii biegłego. Ten zaś nie został przez powódkę zawnioskowany. Należy tymczasem zauważyć, że w obowiązującym kontradiktoryjnym modelu postępowania sądowego przepisy art. 3, 210 § 2 i 232 k.p.c., a także art. 6 k.c. wskazują, że materiał procesowy stanowią twierdzenia faktyczne stron i dowody przez nie powołane. Zgodnie z art. 232 zd. 2 k.p.c., sąd z urzędu może wprawdzie dopuścić dowód, ale powinien czynić to tylko pomocniczo i w sytuacjach wyjątkowych. Z reguły nie ma podstaw do takiego swoistego wyręczenia stron w inicjatywie dowodowej, jeżeli są one reprezentowane – tak jak w niniejszej sprawie – przez zawodowych pełnomocników (por. wyrok Sądu Najwyższego z 24 listopada 2010 r., (...)). Działanie sądu z urzędu, a tym samym wyręczenie stron przez sąd w działaniach procesowych, jakie winny strony podejmować, może prowadzić do naruszenia prawa do bezstronnego sądu i odpowiadającego mu obowiązku przestrzegania zasady równego traktowania stron zgodnie art. 32 ust. 1 i art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Sąd okręgowy podziela stanowisko wyrażone w postanowieniu Sądu Najwyższego z 10 lutego 2017 r. ((...)), że art. 232 zd. 2 k.p.c. stanowi wyjątek od zasady kontradiktoryjności, a więc dopuszczenie przez sąd dowodu z urzędu może nastąpić jedynie wtedy, gdy nie ma innej możliwości doprowadzenia do właściwego rozstrzygnięcia sprawy. Jest to prawo sądu, a nie jego obowiązek, a zatem skorzystanie z tego uprawnienia uzależnione jest od oceny sytuacji procesowej danej sprawy, natomiast nie może być wynikiem niekorzystania ze środków procesowych przez stronę, zwłaszcza reprezentowaną przez zawodowego pełnomocnika.

Dalej sąd okręgowy zauważa, że powódka powołuje się w pozwie na wartość pojazdu sprzed szkody ustaloną na 13 000 zł. Pomija jednak, że w toku postępowania likwidacyjnego pozwany zweryfikował tę wartość do 11 800 zł (k. 70)

wobec ujawnienia uszkodzeń pojazdu i zastosowania w związku z tym korekty ujemnej. I w tym wypadku powódka nie wniosła o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, by wykazać, że wartość ta została ustalona nieprawidłowo.

Sąd rejonowy nie dokonał przy tym, jak zarzuca skarżąca, błędnej oceny materiału dowodowego. Nie uznał w szczególności, że wycena uszkodzonego pojazdu w oparciu o dokument w postaci wyniku aukcji internetowej jest wiążąca. Oparł się jedynie na tym dowodzie wobec niezaoferowania przez stronę powodową innego dowodu, który pozwoliłby w sposób pewny i obiektywny określić tę wartość na inną kwotę. Nie doszło więc do naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., ani art. 6 k.c.

To mając na uwadze, na podstawie art. 385 k.p.c., w punkcie 1. wyroku, sąd okręgowy oddalił apelację jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego, w punkcie 2. wyroku, sąd okręgowy orzekł na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. i art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Apelacja powódki została oddalona, co oznacza, że powódka przegrała postępowanie apelacyjne i w związku z tym zasądzono od niej na rzecz pozwanego poniesione przez niego koszty procesu w instancji odwoławczej, na które składały się wyłącznie koszty zastępstwa procesowego w kwocie 450 zł (których wysokość sąd okręgowy ustalił na podstawie § 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w jego aktualnym brzmieniu).

/-/ SSO Tomasz Józkiwiak